

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом ректора ІФНМУ
№ 1023-д від 01.10.2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про проведення практики здобувачів освіти
Івано-Франківського національного медичного університету

Редакція 2020-02

м. Івано-Франківськ

Автори:

Керівник практики Університету

З.Я. Витвицький

Погоджено:

Перша проректорка

Г.М. Ерстенюк

Начальник юридичного відділу

У.В. Хомут

Керівник навчального відділу

В.В. Голуб

Начальник відділу ECTS та
моніторингу якості освіти

В.В. Капечук

1. МЕТА І СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Положення про проведення практики здобувачів освіти Івано-Франківського національного медичного університету регламентує порядок і форми проходження практики з метою закріплення знань і вмінь, одержаних в процесі навчання, засвоєння і вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності на базах районних, міських, обласних лікувально-профілактичних, фармацевтичних, стоматологічних, реабілітаційних закладів та інших медичних установ.

1.2 Дія чинного Положення поширюється на всі види практик для здобувачів освіти, учасником яких є Івано-Франківський національний медичний університет та його структурні підрозділи.

1.3 Положення є обов'язковим для ознайомлення та виконання відповідними структурними підрозділами Університету та здобувачами освіти.

1.4 Для всіх інших працівників ІФНМУ Положення носить інформаційний характер.

2. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Чинне Положення розроблено відповідно до:

1. Закону України «Про освіту»
2. Закону України «Про вищу освіту»
3. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93
4. «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 та інших актів законодавства України.

Також в Положенні наведено посилання на внутрішні документи ІФНМУ:

1. Статут ІФНМУ
2. Положення про організацію освітнього процесу в ІФНМУ
3. Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін (індивідуальних навчальних планів) та визначення академічної різниці в Івано-Франківському національному медичному університеті
4. Інструкція з організації діловодства в ІФНМУ.

3. ТЕРМІНИ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПРИЙНЯТІ СКОРОЧЕННЯ

У чинному Положенні застосовно наступні скорочення:

Положення	Положення про проведення практики здобувачів освіти Івано-Франківського національного медичного університету
ІФНМУ/ Університет	Івано-Франківський національний медичний університет

4. ВСТАНОВЛЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

4.1 Ректор ІФНМУ несе відповідальність за забезпечення процесу проведення практик необхідними ресурсами.

- 4.2 Загальну відповідальність за проведення практик покладено на керівника практики Університету.
- 4.3. Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практик забезпечують відповідні кафедри ІФНМУ.
- 4.4. Відповідальність за проведення кожного виду практики несе завідувач відповідної кафедри та науково-педагогічний працівник кафедри, що призначений керівником цієї практики.

5. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

- 5.1 Практика здобувачів освіти в ІФНМУ є невід'ємною складовою підготовки фахівців відповідно до Стандартів освіти. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною Освітньою програмою.
- 5.2 Метою практики є формування та розвиток у здобувачів освіти професійних компетентностей відповідно до Освітніх програм.
- 5.3 Види та обсяги практик визначаються законодавством України, Стандартами освіти, що відображаються в Освітніх програмах, навчальних планах і графіках освітнього процесу.
- 5.4 Зміст і логічна послідовність практик в Університеті визначаються Освітніми програмами, навчальними та робочими планами, навчальними програмами та силабусами практик.
- 5.5 Кафедри Університету, які відповідальні за організацію та проведення практик, відповідно до даного Положення, розробляють і затверджують робочу документацію, що регламентує організацію практичного навчання здобувачів освіти з урахуванням специфіки їх підготовки. На основі робочих навчальних програм та силабусів розробляються програмні завдання та форми звіту здобувача про проходження практики, відомості про підсумковий контроль та додаткові методичні документи, спрямовані на поліпшення якості проведення практик.
- 5.6. Кафедри, відповідальні за організацію практик можуть розробляти, окрім програм практик, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практик.
- 5.7 Види практик здобувачів освіти ІФНМУ визначені Освітніми програмами.
- 5.8 Заходи, пов'язані з організацією практик, визначаються наказом ректора Університету.
- 5.9 Практика в межах навчального року може проводитись, як певними періодами так і шляхом чергування з аудиторними заняттями.

6. ВИДИ ПРАКТИК

Завданням навчальної практики є ознайомлення студентів зі специфікою майбутнього фаху, отримання первинних, професійних умінь і навичок із загально-професійних та спеціальних дисциплін.

6.1. Практична підготовка в системі вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності «Медицина» покликана формувати професійні компетенції майбутніх фахівців, поєднує теоретичну та практичну підготовку здобувачів, що ґрунтується на новітніх наукових результатах і засадах науково-обґрунтованої медичної практики у галузі охорони здоров'я.

Практична підготовка здобувачів другого освітньо-наукового рівня вищої освіти передбачає такі види діяльності:

- 6.1.1. застосовування знань у практичних ситуаціях;
- 6.1.2. прийняття обґрунтованих рішень;
- 6.1.3. праця в команді;
- 6.1.4. міжособистісна взаємодія;

- 6.1.5. використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- 6.1.6. збір медичної інформації про пацієнта і аналіз клінічних даних;
- 6.1.7. визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінка їх результатів;
- 6.1.8. встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання;
- 6.1.9. визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань;
- 6.1.10. визначення характеру харчування при лікуванні захворювань;
- 6.1.11. здатність до діагностування невідкладних станів;
- 6.1.12. надання екстреної медичної допомоги;
- 6.1.13. виконання медичних маніпуляцій.

6.2. Практична підготовка в системі вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності «Стоматологія» поєднує теоретичну та практичну підготовку здобувачів, що базується на сучасних наукових результатах і засадах доказової медицини у сфері стоматологічної допомоги.

Практична підготовка здобувачів другого освітньо-наукового рівня вищої освіти передбачає такі види діяльності:

- 6.2.1. застосовування знань у практичних ситуаціях;
- 6.2.2. виконання медичних та стоматологічних маніпуляцій;
- 6.2.3. визначення раціонального режиму праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області;
- 6.2.4. організація та проведення скринінгового обстеження в стоматології;
- 6.2.5. ведення нормативної медичної документації;
- 6.2.6. збір медичної інформації про пацієнта і аналіз клінічних даних.

6.3. Практична підготовка в системі вищої освіти на другому (магістерському) рівні вищої освіти спеціальності «Фармація, промислова фармація» поєднує теоретичну та практичну підготовку здобувачів, базується на сучасних наукових результатах і засадах фармацевтичної науки та комплексу належних фармацевтичних практик.

Практична підготовка здобувачів другого освітньо-наукового рівня вищої освіти передбачає такі види діяльності:

- 6.3.1. застосовування знань у практичних ситуаціях;
- 6.3.2. оцінювання та забезпечення якості виконаних робіт;
- 6.3.3. визначення лікарських засобів, ксенобіотиків, токсинів та їх метаболіти у біологічних рідинах та тканинах організму, проведення хіміко-токсикологічних досліджень з метою діагностики гострих отруєнь, наркотичного та алкогольного сп'янінь;
- 6.3.4. застосування у практичній діяльності комунікативних навичок спілкування, фундаментальних принципів фармацевтичної етики та деонтології;
- 6.3.5. участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір та обґрунтування технологічного процесу, обладнання;
- 6.3.6. контроль якості лікарських засобів у відповідності з вимогами чинної Державної фармакопеї України та належних практик у фармації.

6.4. Практична підготовка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Фізична терапія і ерготерапія» поєднує теоретичну та практичну підготовку здобувачів, що реалізована у логічній послідовності дисциплін, а також у залученні до роботи зі студентами практикуючих (клінічних) фахівців галузі до керівництва клінічною практикою і до проведення практичних занять дисциплін циклу професійної підготовки

Практична підготовка здобувачів першого освітньо-наукового рівня вищої освіти передбачає такі види діяльності:

- 6.4.1. аналіз будови, нормального та індивідуального розвитку людського організму та його рухових функцій;
- 6.4.2. трактування патологічних процесів та порушень і застосування для їх корекції придатних засобів фізичної терапії, ерготерапії;
- 6.4.3. проведення безпечної для пацієнта та практикуючого фахівця практичної діяльності з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини;
- 6.4.4. виконання базових компонентів обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документування їх результатів;
- 6.4.5. ефективна реалізація програми фізичної терапії та/або ерготерапії;
- 6.4.6. проведення оперативного, поточного та етапного контролю стану пацієнта відповідними засобами й методами;
- 6.4.7. постійне покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

6.5. Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні є компонентом професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності та є видом практичної діяльності здобувачів наукового ступеня доктора філософії щодо здійснення навчально-освітнього процесу у вищій школі, включаючи специфіку викладання медичних дисциплін професійного спрямування, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу з дисциплін, набуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності.

Педагогічна практика здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти передбачає такі види діяльності:

- 6.5.1. знайомство з організацією навчально-освітнього процесу у вищій школі, визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності;
- 6.5.2. ознайомлення з робочими програмами, змістом навчальних курсів (за фахом)
- 6.5.3. моніторинг, аналіз та підготовка навчально-методичного забезпечення з дисципліни у вищій школі: розробка плану та змісту навчальних занять;
- 6.5.4. вивчення досвіду провідних педагогів Університету під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін;
- 6.5.5. налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі здобувачами;
- 6.5.6. самостійне проведення різних за формою навчальних занять з дисципліни;
- 6.5.7. здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять;
- 6.5.8. організація самостійної роботи здобувачів;
- 6.5.9. індивідуальна робота зі здобувачами;
- 6.5.10. участь в оцінюванні якості різних видів робіт здобувачів;
- 6.5.11. аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем;

6.5.12.упровадження в освітній процес інноваційних технологій та авторських методик.

7. БАЗИ ПРАКТИКИ

- 7.1 Практики здобувачів освіти в Університеті проводяться на власних базах, а також на базах інших установ, які забезпечують виконання програм практик відповідних Освітніх програм.
- 7.2 З базами практик (підприємствами, організаціями, установами будь-яких форм власності) Університет завчасно укладає угоди на їх проведення.
- 7.3 Здобувачі освіти можуть самостійно (за погодженням з керівництвом Університету) обирати для себе бази практик і пропонувати їх для використання, отримуючи дозвіл від керівництва цих баз.
- 7.5 Для здобувачів освіти-іноземців бази практик можуть бути розташовані як на території країн-замовників на фахівців, так і в межах України. Здобувачам-іноземцям видаються програма практики та індивідуальні завдання. Після закінчення практики вони складають звіт в порядку, встановленому даним Положенням.
- 7.6 Організатором та базою для проходження педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня є відповідна кафедра Університету.

8. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

- 8.1 Для забезпечення організації та проведення практики необхідно розробити індивідуальне завдання, яке розробляється керівником практики від кафедри і видається кожному здобувачу освіти. Зміст індивідуального завдання повинен враховувати конкретні умови та можливості закладу охорони здоров'я, відповідати як потребам лікувального, фармацевтичного закладу, так і цілям і завданням навчального процесу. Крім того, індивідуальне завдання повинно враховувати здатності і теоретичну підготовку здобувачів освіти.
- 8.2 Заклади охорони здоров'я і фармацевтичні установи, які є базовими закладами для проходження практики, повинні відповідати наступним вимогам:
 - 8.2.1. наявність структур, що відповідають напрямам (спеціальностям, спеціалізаціям), за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах;
 - 8.2.2. можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачам освіти;
 - 8.2.3. можливість надання здобувачам освіти на час практики робочих місць;
 - 8.2.4. надання здобувачам освіти права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.
- 8.3 На початку практики здобувачі освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи), порядком отримання документації та матеріалів.
- 8.4. На здобувачів освіти, які проходять практику розповсюджуються законодавство про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку лікувально-профілактичної установи.
- 8.5. Наказом ректора університету про проведення практики здобувачам освіти визначається:
 - місце та терміни проведення практики;
 - склад груп;
 - відповідальний керівник за організацію практики та оформлення підсумкового звіту за її результатами;
 - посадова особа, на яку покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням (декани факультетів, керівник практики).
- 8.6. Відповідальним за організацію і проведення практики на факультетах є декан відповідного факультету, який:

- 8.6.1. здійснює керівництво навчально-методичним забезпеченням практики на факультеті;
- 8.6.2. інформує здобувачів освіти про місце, строки проведення практики та форми звітування;
- 8.6.3. здійснює контроль за організацією та проведенням практики кафедрами, виконанням програми практики, своєчасним складанням підсумкових модульних контролів, заліків і звітної документації за підсумками практики.
- 8.7. Безпосереднє навчально-методичне керівництво практикою здобувачів освіти забезпечують відповідні кафедри.
- 8.8. Керівник практики:
 - 8.8.1 контролює готовність баз практики та проводить при необхідності до прибуття студентів-практикантів підготовчі заходи;
 - 8.8.2 забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед початком практики: надання здобувачів освіти необхідних документів (направлення, календарний план), методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо), перелік яких встановлює університет;
 - 8.8.3 у тісному контакті з керівником практики від базового підприємства забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
 - 8.8.4 контролює забезпечення нормальних умов праці і побуту здобувачів освіти та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
 - 8.8.5 у складі комісії приймає підсумковий модульний контроль з практики;
 - 8.8.6 представляє письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення її на центральній методичній раді.
- 8.9. Викладач-керівник практики від кафедри:
 - 8.9.1. надає здобувачам освіти необхідну документацію (програми, щоденники практики, розробляє індивідуальне завдання), методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо, перелік яких встановлює університет;
 - 8.9.2. узгоджує з керівником практики від підприємства, організації, установи індивідуальні завдання з урахуванням особливостей місця практики;
 - 8.9.3. бере участь у розподілі здобувачів освіти за місцями практики;
 - 8.9.4. відслідковує своєчасне прибуття здобувачів освіти до місць практики;
 - 8.9.5. здійснює контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
 - 8.9.6. надає методичну допомогу здобувачам освіти під час виконання ними індивідуальних завдань;
 - 8.9.7. проводить обов'язкові консультації щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
 - 8.9.8. інформує здобувачів освіти в про порядок надання звітів про практику;
 - 8.9.9. приймає захист звітів здобувачів освіти про практику у складі комісії, на підставі чого оцінює результати практичної частини практики здобувачів освіти, виставляє оцінки в індивідуальних планах здобувачів освіти;
 - 8.9.10. формує, заповнює відомість і передає в деканат, відділ працевлаштування студентів і випускників університету;
 - 8.9.11. результати оцінювання практики передає в електронному вигляді в інформаційний центр.
- 8.10. Обов'язки безпосередніх керівників, призначених базами практики, зазначені в окремих розділах угод на проведення практики.
- 8.11. Безпосереднє керівництво практикою здобувачів освіти в відділеннях, інших структурних підрозділах покладається на кваліфікованих спеціалістів, які працюють на постійній основі та яким доручається керівництво групою практикантів чисельністю до 10 чол.

- 8.12. Керівник практики від базового підприємства, установи, організації, що здійснює загальне керівництво практикою несе особисту відповідальність за проведення практики. В його обов'язки входить:
- 8.12.1. розподіл практикантів за робочими місцями у відповідності з графіком проходження практики;
 - 8.12.2. інструктаж з техніки безпеки і протипожежної безпеки на підприємстві і на робочому місці при виконанні конкретних видів робіт;
 - 8.12.3. ознайомлення практикантів з організацією робіт на конкретному робочому місці;
 - 8.12.4. забезпечення виконання погоджених з навчальним планом графіків проходження практики по структурних підрозділах установи;
 - 8.12.5. оцінка якості роботи практикантів, складання на них виробничих характеристик з відображенням в них виконання програми практики, якості професійних знань та умінь, відношення студентів до роботи, виконання індивідуальних завдань, організаторських здібностей, участь в освоєнні нової техніки та технології;
 - 8.12.6. забезпечення і контроль дотримання здобувачами освіти правил внутрішнього розпорядку.
- 8.13. Здобувачі освіти університету при проходженні практики зобов'язані:
- 8.13.1. до початку практики одержати від керівника практики від університету направлення, методичні матеріали (методичні вказівки, програму, щоденник, індивідуальне завдання) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
 - 8.13.2. своєчасно прибути на базу практики;
 - 8.13.3. у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
 - 8.13.4. вивчити і дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та внутрішнього розпорядку;
 - 8.13.5. нести відповідальність за виконану роботу;
 - 8.13.6. своєчасно оформити звітну документацію та скласти підсумковий модульний контроль з практики.
- 8.14. Загальне керівництво педагогічною практикою та науково-методичне консультування здійснює завідувач кафедри або призначений науково-педагогічний працівник.

9. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

9.1 Після закінчення терміну практики здобувачі освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності здобувача освіти за практику - це подання звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики в друкованому (електронному) вигляді. Звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від Університету. Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюється звіт за вимогами, які встановлюються стандартом для оформлення текстових документів.

9.2 По завершенні практики здобувачі освіти складають підсумковий контроль з практики на відповідній кафедрі Університету згідно навчального плану.

9.3 Здобувачу освіти, який не виконав програму практики з поважних причин, надається право проходження практики за індивідуальним графіком. Здобувачу освіти, який не виконав програму практики з без поважних причин, може бути надано право проходження практики за рішенням

ректорату Університету.

9.4 Оцінка за практику вноситься в академічний журнал, екзаменаційну відомість, індивідуальний план здобувача освіти комісії і враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами семестрового контролю.

9.5 Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на центральній методичній раді не менше одного разу впродовж навчального року.

9.6 Присвоєння балів за шкалою ЄКТС відбувається за результатами захисту практики у відповідності до Положень Університету.

10. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

10.1 Всі зміни і доповнення до даного положення вносяться шляхом видання відповідного наказу за підписом ректора та затвердження нової редакції.